

Göteborg den 29 november 2023
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Synpunkter på Länsstyrelsen i Västra Götalands yttrande angående vindpark Poseidon

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten - från Strömstad till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om selektivitet, skonsamhet och kvalitet.

Ärendet

Regeringen har uppdragit åt Länsstyrelsen i Västra Götalands län att bereda tillståndsansökan för den havsbaserade vindkraftparken Poseidon. Ansökan avser tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon. Länsstyrelsen har gett intressenter möjlighet att yttra sig över ansökan med tillhörande komplettering.

Länsstyrelsen har kommunicerat inkomna yttranden och gett möjlighet till synpunkter. SFPO väljer att ge synpunkter på yttrandet från Länsstyrelsen i Västra Götaland (500-9299-2023). Vi noterar att utöver att bereda ansökan åt regeringen har länsstyrelsen också en roll som remissinstans under beredningen av ärendet eftersom länsstyrelsen har i uppgift att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

SFPO:s synpunkter

SFPO har i tidigare yttrande anfört att ansökan för havsvindpark Poseidon ska avslås. I detta yttrande ger vi därför endast synpunkter på delar av Länsstyrelsens argumentation och på de anpassningar och villkor som föreslås om parken ges tillstånd. Våra synpunkter följer rubrikerna i Länsstyrelsens yttrande.

Yrkesfiske

Länsstyrelsen gör en mycket summarisk analys av hur vindparken skulle komma att påverka yrkesfisket, livsmedelsförsörjningen och krisberedskapen. Analysen är vilseledande och bör inte ligga till grund för ställningstagande till aktuell ansökan. Vi hänvisar till vårt tidigare yttrande för en mer fullödlig bild av parkens effekter.

Länsstyrelsen skriver att "det mellan Poseidon nord och Poseidon syd finns en passage. Sökanden har utrett möjlighet till en trålkorridor i Poseidon nord men funnit att det skulle ta ett allt för stort område i anspråk. Vi bedömer att sökanden även bör se över möjligheterna att vidga den passage som finns mellan Poseidon nord och Poseidon syd för att inte påverka på yrkesfisket ska bli allt för omfattande." Man menar att om passage mellan Poseidon nord och Poseidon syd blir bredare ökar förutsättningarna för att riksintresse för yrkesfiske inte påtagligt skadas.

Slutsatsen att förutsättningarna för förutsättningarna för att riksintresse för yrkesfiske inte påtagligt skadas om passagen mellan Poseidon nord och syd skulle breddas är starkt överdriven. I området mellan Nord och Syd sker idag ett begränsat fiske. Passagen skulle i huvudsak bli just en "passage" och då i första hand för fiske som har mönstret för sitt bedrivande i övre halvan av Poseidon nord. Övre halvan av Poseidon Nord är synnerligen viktig för fiske efter räka och fisk. Att runda Poseidon Nord via den tänkta passagen är inget ekonomiskt och praktiskt initiativ för fiskeföretagen. Intäkterna och kostnaderna skulle kraftigt minska respektive öka.

Noterbart är också att det område Energimyndigheten pekat ut har till följd av avvägningar mot riksintresset en annan utformning och omfattar inte norra delen av Poseidon Nord – den del av Poseidon som överlappar med kärnområdet för svenskt fiske efter räka. Samma begränsning i norr görs i samrådsversionen till ändrade havsplaner." Gör Länsstyrelsen en annan bedömning?

Länsstyrelsen slår fast följande "Det är dock oundvikligt att yrkesfisket kommer att påverkas när traditionella fiskemetoder inte kan användas inom verksamhetsområdet. För att förena yrkesfiske med flytande verk krävs att det utvecklas en samverkan mellan producentorganisationer och vindkraftsbolag där finansiering tillförs för att underlätta och utveckla ett yrkesfiske. Vi anser att sökande bör överväga att finansiera en omställning av yrkesfisket så att det framgent kan bedrivas med nya metoder (dvs. andra än nu sedvanliga trålmetoder) inom eller i närheten av verksamhetsområdet för vindkraftsparken. Med närheten av ett område på ca 10 km från verksamhetsområdets gräns. I tillståndet för Kattegatt Syd fastställde regeringen beloppet till 10 miljoner kronor (2023-05-15, KN2023/01060). Samma belopp bör vara rimligt även i denna prövning."

Länsstyrelsen menar att sökande bör överväga att finansiera en omställning av yrkesfisket så att det framgent kan bedrivas med nya metoder (dvs. andra än nu sedvanliga trålmetoder). SFPO menar att denna ståndpunkt är i det närmaste naiv. Vilka andra tillämpliga fiskemetoder, bland flytande verk, är det Länsstyrelsen ser i sin framtidsvision. Ett är dock klart metoderna finns inte idag – någonstans i världen.

Länsstyrelsen föreslår ett belopp om 10 miljoner kronor för att finansiera utveckling och omställning. Beloppet härrör från Länsstyrelsen i Hallands förslag till beslut för Kattegatt syd. Har denna summa blivit norm? Vilken analys gjorde den Länsstyrelsen i Halland för att fastställa det beloppet – svar: ingen. Områdena skiljer sig dessutom mycket åt vad gäller beskaffenhet och vilket fiske som bedrivs. Beloppet är också försvinnande litet i relation till kostnader för utveckling och omställning i form av utrustning på fiskefartyg – det skulle snarare vara en tiopotens högre. SFPO menar att Länsstyrelsen måste göra en seriös analys av detta.

Fisk

Vad gäller negativa och positiva effekter på fiskbestånd så stöder sig Länsstyrelsen på en rapport från *Vindval* i juni 2023. Rapporten är enligt vår uppfattning mycket vindkraftsvänlig i sina ställningstaganden om frånvaro av negativa effekter och tillkomsten av positiva effekter av parken. Andra organ har en mer nyanserad uppfattning (se vårt tidigare yttrande). Märk också SMHI:s yttrande, om omblandning av havets ytskikt, i detta ärende.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Länsstyrelsen menar sammanfattningsvis att ”underlaget pekar på att projektområdet kan komma att behöva begränsas. Skälet till detta är att det kan behövas utökade skyddsavstånd till farleder för att undvika oacceptabel påverkan på sjöfarten. En bredare passage mellan Poseidon syd och nord gynnar även yrkesfisket. Vidare bedöms en bredare passage sammanfalla med behovet av en större öppning mellan de båda delarna för att säkerställa att ett större öppet stråk fritt från vindkraftverk möjliggör migration av termikflygande rovfåglar från Skagen till västkusten i Sverige. Under förutsättning av att en begränsning av projektområdet övervägs enligt vad som anförts ovan samt och att förslagna villkor om försiktighetsmått och uppföljning beslutas, anser vi att verksamheten är tillåtlig.”

SFPO tolkar detta som att Länsstyrelsen försöker lösa flera konflikter med en och samma åtgärd – en bredare passage mellan Poseidon Nord och Poseidon Syd. Detta ser ut att vara fallet med sjöfart och migrerande fåglar men det hjälper inte fisket nämnvärt. Länsstyrelsen bör också analysera huruvida en passage där fiske trängs ihop med sjöfart medför ökade risker för sjöfart och fiskefartyg.

SFPO delar inte Länsstyrelsens uppfattning avseende effekter på yrkesfisket, livsmedelsförsörjningen och krisberedskapen och menar att vindparken inte borde ses som tillåtlig.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman

Ingemar Berglund
Utredare